

Cor Brakeboer ontvangt eremedaille

Honderd jaar geleden (1918) werd Cor Brakeboer geboren. Tachtig jaar later (1998) ontvangt hij van burgemeester Hans Smit een eremedaille van de gemeente. Hij is dan uitgegroeid tot een zeer bekende Medemblicker. Straks de weergave van de tekst die bij de uitreiking uitgesproken wordt en nog steeds een historische betekenis heeft.¹ Maar eerst enkele opmerkingen vooraf.

Dat de moeder van Cor een bekende bijnaam heeft gekregen, weet bijna elke Medemblicker: Het *Swarte Woifke*. Op het Gedempt Achterom beheerde zij (Anna Kaarsemaker) het kleine Café dat naar haar vernoemd werd. Haar zoon heeft in zijn jonge jaren ook een bijnaam ontvangen: Cor Kip. Oorzaak? Hij was in die tijd een bekende verkoper van eieren. Zijn vader, Wim Brakeboer, is in 1939 gestorven.² Het bekende pand 'Oosterhaven 30' wordt in 1948 (7 juli) op een publieke veiling gekocht.³ De bedoeling is nog steeds zichtbaar. Een roemrijk café!

'Sigaren of sigaretten roken is verplicht, ook voor dames. Pijprokers zullen uit dit rustoord verbannen worden.⁴ Ja, andere tijden! Een paar weken later, maandag 16 juli, wordt café het Swarte Woifke voor het publiek opengesteld.⁵ Dat Gré in het café een belangrijke positie zal innemen, is een bekend gegeven.

Dan nu de toespraak van burgemeester Smit op 28 juni 1998:

"Toen ik bijna vijf en een half jaar geleden, net geïnstalleerd in Medemblik, een praatje maakte met Cor Brakeboer, 'meneer Brakeboer' voor mij, vroeg hij al gauw wat ik van het mooie stadje Medemblik vond. Ik was nog maar net aan het werk en wat je uiteindelijk ergens van vindt, leert de tijd. Dus ik zei naar waarheid: 'Ja, dat zal nog blijken, ik ben hier nog te kort.'

Fout, dames en heren, helemaal fout. Want de reactie van onze jarige was: 'Nou, als je het niet bevalt, dan sodemieter je maar op!'

Afb.1: Zicht op het Gedempt Achterom, rechts het vroegere Swarte Woifke, ca. 1940.

De secretaresse van notaris Beukema zal uitgroeien tot de zeer bekende geliefde van Cor: Gré Dol. Ze is tien jaar jonger. Op dinsdag 3 juli 1951 vieren ze het trouwfeest. Het programmaboekje ter gelegenheid van hun huwelijk toont een opvallende bruiloftswet.

Ik had het kunnen weten, want zeventien jaar eerder, in 1976, sprak ik Cor Brakeboer ook. Het was de vooravond van de zwemmarathon Stavoren-Medemblik. Door de 16 km-marathon in Anna Paulowna had ik goede contacten met marathonzwimmers uit Engeland.

Jonge jongens, goeie zwemmers, weinig geld. Een deel van de overtocht was al betaald door anderen, de rest en zakgeld moest nog bij elkaar worden gehaald. Of ik dat kon doen? Ja hoor, maar ik dacht waar?

Ik kreeg de tip om in Medemblik Cor Brakeboer om financiële steun te vragen. Hij was de ziel van de marathon en z'n zoon Jack zwom ook. Dat wist ik, die had ik in Anna Paulowna goed zien zwemmen toen ik een andere zwemmer coachte. 'Maar', werd me gezegd, 'je moet het vriendelijk vragen en een beetje uitleggen en zo, want hij is niet één van de makkelijksten!'

Afb. 2: Jack Brakeboer zwemt als eerste Medembliker Stavoren - Medemblik, 1970.

Met m'n zwemmers in 't Swarte Woifke aangekomen aan de Oosterhaven, honderd meter verder woon ik nu, 't kan verkeren. Ik vroeg naar Cor, nee meneer Brakeboer. Veel zwemmers, coaches, schippers, officials waren aanwezig en om meneer Brakeboer kon niemand heen. Nee, hij leek niet één van de gemakkelijksten, maar wel duidelijk.

'Meneer Brakeboer, mag ik u wat vragen?' 'Dat hangt ervan af, wie ben je eigenlijk?'

Ik stelde me voor en vertelde wat ik kwam doen. 'Alleen verblijfs geld hebben we nog niet en men heeft me gezegd dat u misschien bereid bent om wat bij te dragen.'

'Zijn ze goed?' Dat wist ik niet precies, het waren ambitieuze jonge jongens, naar je weet het nooit. Zo'n afstand hadden ze nooit gezwommen.

'Hoeveel moet je hebben?'

'Ik had gedacht ieder 100 gulden.' De boot terug was betaald en ik reed ze rond.

'Zijn het Schotten dan? Hier, ieder 150 gulden, maar ze moeten er wel wat voor doen.'

Eén van de jongens werd tweede en één viel uit.

Dat was mijn eerste ontmoeting met Cor Brakeboer. Ook toen werd mij duidelijk gemaakt dat er maar één mooie plaats is en dat is Medemblik. Inmiddels weet ik dat wel, maar in 1993 dacht ik dat nog te moeten uitvinden. Neem het nu maar aan van Cor Brakeboer dan vertelt hij er meteen bij wat voor mensen in Hoorn wonen.

De afgelopen vijf jaar hebben we elkaar heel dikwijls gesproken, meestal hier in de namiddag. Ik heb daarbij veel gehoord. Bijvoorbeeld hoe hij Greetje ontmoette, nog heel jong, over hoe ze het café kochten en openden op 18 juli 1951. Het werk erbij, want van het café alleen konden ze niet leven. Over de kinderen: twee gewone en twee ambtenaren. Over het leven als kastelein en over zijn vrouw zonder wie - hij zei het vele malen - het Swarte Woifke nooit was geworden wat het nu is en kan blijven, zonder daarbij Jack en Anneke te kort te doen.

Afb. 3: Cor Brakeboer, ca. 1980.

De Harddraverij is wereldberoemd in Medemblik en omstreken, café Brakeboer is echt wereldberoemd, dat bleek weer eens een paar weken geleden tijdens mijn vakantie op een Grieks eiland. Natuurlijk, Brakeboer, Medemblik. Logisch met elk jaar de Spa-Regatta en vele Wereld- en Europese kampioenschappen.

Het begin daarvan is vanavond al geschetst en enkele zeilpioniers en Hollandia moeten we dankbaar zijn. Maar organisatoren en zeilers enz. enz. moeten zich wel welkom voelen in de stad. Dat is vooral de verdienste van Cor Brakeboer. Iedereen is welkom van de oma tot het kleinkind die warme chocola komt drinken, terwijl de stamgast geruisloos doorzakt en de wedstrijdzeilers nog half in zeilkleding hun eigen speciale voedsel eten, tot die enkele bekende figuur die door Cor en nu Jack op hun plaats wordt gezet. Alles kan, volgens de Brakeboer-regels. En Jack zei mij laatst nog dat hij niet had gedacht zozeer op z'n vader te gaan lijken.

Eén van de eerste dingen die ik in Medemblik hoorde, was hoe Cor Brakeboer over de Pekelharinghaven dacht. Fel tegen, maar toen hij het resultaat zag er geen punt van maakte om te zeggen dat het toch niet zo gek geworden was. Kijk, dat is klasse, niet volharden als je vindt dat het uiteindelijk alles meevalt. Daarom was ik wel benieuwd hoe meneer Brakeboer aan keek tegen mijn activiteiten om een haven en een internationaal zeilwedstrijdcentrum op de Vooroever aan te leggen. Daarover hoorde ik hem niet terwijl hij toch van zijn hart geen moordkuil maakt. Ook zei hij niets als ik zo eens zat te vissen.

Totdat ik in de oude dossiers van 1967 en 1968 dook en de brieven las van *het Comité Medemblik '67 voor algemene maatschappelijke en culturele belangen*. Secretariaat: C. Brakeboer, Oosterhaven, Medemblik.

Op 22 december 1967 diende het Comité een bezwaarschrift in tegen de bestemming van de Pekelharinghaven, de Kuip, een bezwaarschrift, ondertekend door 1.437 Medemblikkers oftewel 60% van de kiesgerechtigden. De nieuwe jachthaven moest daar niet komen. Alleen maar tegen? Nee, in een uitgebreide Nota van toelichting bevelen de heren Brakeboer, Dekker en Stegenga aan om een nieuwe jachthaven buitendijks aan te leggen, vooral om het benodigde aantal te kunnen bergen.

Ik citeer: 'een jachthaven in het IJsselmeer, langs de Oosterdijk gelegen, van de huidige haveningang van de Oosterhaven in zuidelijke richting tegenover het kasteel Radboud. Naar het gevoelen van ondergetekenden wordt hierdoor niet alleen voor het Kasteel Radboud een prachtige functie verkregen als onderdeel van de jachtclubs, maar daarnaast is er de mogelijkheid voor het scheppen van de noodzakelijke parkeergelegenheid van auto's, voor een boulevard langs de zeezijde, voor een parkeerterrein ten oosten van deze Radboudhaven, alsmede voor de aanleg van een kunstmatig strand voor de Medemblikker bevolking aan het IJsselmeer in de trant van dat te Harderwijk.'

Een vooruitziende blik. Helemaal niet tegen ontwikkelingen in Medemblik. Heel goed beseffend - toen al - dat de watersport en met name de zeilsport essentieel waren voor de toekomst van de stad. Nooit heb ik Cor Brakeboer dan ook iets horen zeggen van 'voor de zeilers doen ze alles, voor de Medemblikkers niets.' Want hij weet hoe het zit.

Aan mensen als Cor Brakeboer is de gemeente Medemblik veel dank verschuldigd. Meneer Brakeboer, Cor Brakeboer, stelde zich open voor wat goed was voor Medemblik. Meer dan dertig jaar geleden al. De Pekelharinghaven kwam er eerder dan die buitendijkse. Die moest zeker komen, vond hij. Volgend jaar zal hij er zijn!

Dagblad voor W. Fr. Land DINSdag 30 JUNI 1998 123

Legpenning voor Brakeboer

Van onze verslaggeefster

MEDEMBLIK — Medemblikker Cor Brakeboer werd gisteravond, tijdens de viering van zijn tachtigste verjaardag, verrast met de zilveren legpenning van de gemeente Medemblik. Tijdens een receptie in zijn eigen café Brakeboer aan de Oosterhaven kreeg de Medemblikker uit handen van burgemeester H. Smit de plaatselijke onderscheiding vanwege zijn vele verdiensten voor de stad Medemblik.

Cor Brakeboer heeft zich altijd op specifieke wijze ingezet voor de Medemblikker gemeenschap, zo liet Smit de bezoekers in café Brakeboer gisteravond weten. De kastelein genoot vooral bekendheid onder de vele zeilers die Medemblik aandeden en heeft daarmee bijgedragen aan de reputatie van de stad als internationaal watersportcentrum. Bij wedstrijdzeilers overal ter wereld is Cor Brakeboer een bekende naam. Wie als wedstrijdzeiler nooit bij 'ome Cor' was geweest had niet deelgenomen aan de specifieke walactiviteiten die zeilers gewend zijn te houden.

□ **Burgemeester H. Smit geeft Medemblikker Cor Brakeboer de legpenning van de stad Medemblik.**

Brakeboer heeft zich echter op velerlei gebieden in Medemblik actief getoond, ook vaak op de achtergrond. Zo heeft hij zich altijd ingezet voor de kerk en deed nooit iemand tevergeefs een beroep op de Medemblikker, zo bracht burgemeester Smit in herinnering.

Foto Henk de Weerd

Afb.4: Legpenning voor Cor Brakeboer, 1998.

Ik vind het een voorrecht u, namens het gemeentebestuur de eremedaille van de stad te mogen overhandigen.

Achterop staat gegraveerd:

Cor Brakeboer 29 juni 1918-1998

Medemblikker, kastelein en bevlogen medeburger

Ik heb daar niets aan toe te voegen."

H. Smit

Nog geen twee jaar later wordt Cor wederom in herinnering toegesproken. Het is dan 19 april 2000, de dag van de uitvaart. In de Medemblikker Courant lezen we een dag later een terugblik van de bekende geschiedschrijver Ing. Teeling. Ook de oud voorzitter van het Koninklijk Watersportverbond⁶ schetst vele van de bovengenoemde typering. 'Cor was een man van grote levenswijsheid en hoe bizar zijn uitspraken soms ook waren, zij getuigden van een geweldig vermogen om te relativiseren. Hij was voor heel veel zeilers een echte vaderfiguur. Iemand die je tussen de bedrijven door een stuk levenservaring bijbracht. En er zijn weinig mensen met wie we door de jaren heen zó uitbundig hebben kunnen lachen en zoveel plezier hebben gemaakt. Met zijn heengaan wordt een belangrijk hoofdstuk in de vaderlandse zeilgeschiedenis afgesloten.'

Ik eindig met het begin van de tekst die de burgemeester tijdens de uitvaart uitsprak: 'Cor Brakeboer was een man van weinig woorden. Woorden die aan duidelijkheid niets te wensen overlieten. Dat beeld is het meest bekend. Vooral bij de vele, vele zeilers die door de jaren heen zijn café bezochten. Toch is dat beeld beperkt, het geeft slechts de buitenkant weer. De buitenkant van een man die stond voor zijn zaak, die stond voor Medemblik, maar vooral een man die stond voor zijn gezin, zijn vrouw, zijn kinderen en kleinkinderen.'

Ad Dudink

Medemblik, mei 2018

Geraadpleegde bronnen

Oudheidkundige Vereniging "Medenblick": *Toespraken burgemeester H. Smit*, Medemblik 1998.

Herkomst afbeeldingen:

Rein Bood: 1.

Ina de Beer: 2.

Dagblad voor West-Friesland: 3.

OKV "Medenblick": 4.

¹ Deze getypte toespraak van burgemeester Hans Smit is geschonken aan onze OKV.

² Vader (1884 - 1939); Moeder (1886 - 1960).

³ Vermelding van de publieke veiling van het herenhuis met garage en erf aan de Oosterhaven in de Medemblikker Courant 17-07-1948, pag.1.

⁴ Programmaboekje met liedjes en negen bruiloftswetten is opgesteld door ceremoniemeester J. Vermeulen.

⁵ Noemenswaard in onze Kroniek van Medenblick (pag.161).

⁶ Naam: Karel Beukema toe Water. Hij kende Cor al vanaf begin jaren zestig.

⁷ Ook deze uitvaart-tekst geschonken aan OKV.

Ook voor.....,

REISGIDSEN
TAALGIDSEN
FALKPLAN-KAARTEN
WATERKAARTEN
boeken voor de SPORTVISSER
PAARDENBOEKEN

kunt U bij ons goed terecht!

BOEKHANDEL IDEMA

Medemblik

02274-1251

**Wie kieskeurig is
kiest de keurslager**

KEURSLAGERIJ

M. GROOT

Nieuwstraat 68

Medemblik

Telefoon 02274-1518